

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

S T U D Y

You have Downloaded, yet Another Great Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

**SA EXAM
PAPERS**

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KEREITE YA 12

SESOTHO PUO YA LAPENG (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

PUDUNGWANA 2016

MATSHWAO: 100

NAKO: Dihora tse 2½

Pampiri ena e na le maqephe a 5.

DITAELO LE DIKELETSO HO MOHLAHLOBUWA

1. Pampiri ena e arotswe DIKAROLO TSE PEDI:

KAROLO YA A: Moqoqo (50)

KAROLO YA B: Ditema tsa kgokahano tse 2 (2 x 25) (50)

ELA HLOKO: O lebelletswe ho araba dipotso TSE PEDI KAROLONG YA B.

2. Araba potso e le NNGWE KAROLONG YA A, dipotso TSE PEDI KAROLONG YA B.
3. Araba dipotso TSOHLE ka Sesotho.
4. Qala KAROLO E NNGWE le E NNGWE leqepheng LE LETJHA.
5. Etsa moralo wa tema e nngwe le e nngwe (ka ho etsa mmapa wa monahano/daekramo/tjhate e bontshang tatelano ya mehopolo kapa lenane la dintlha tseo o tlang ho ngola ka tsona). Ha o qetile, bala tema hape ho lokisa diphoso. Sebedisa pensele kapa pene ya mmala osele. Meralo e hlahiswe QALONG ya tema ka nngwe.
6. Meralo yohle e totobatswe ka tshwanelo hore ke meralo.
7. O eletswa ho sebedisa nako ka mokgwa ona:
Metsotso e 80 ho araba KAROLO YA A.
Metsotso e 35 ho araba tema e nngwe le e nngwe (2 x 35) KAROLONG YA B.
8. Nomora dikarabo tsa hao jwalo ka ha dipotso di nomorilwe pampiring ya dipotso.
9. Sehlooho se se ke sa balellwa e le karolo ya palo ya mantswa.
10. Ngola ka mongolo o makgethe mme o balehang.

KAROLO YA A: MOQOQO**POTSO YA 1**

Kgetha sehlooho kapa setshwantsho SE LE SENG ebe o ngola moqoqo wa bolelele ba mantswe a 400 ho isa ho a 450 (dikahare feela). Se lebale ho etsa moralo le ho hlaola diphoso moqoqong wa hao.

- 1.1 Tahlehelo e kgolo eo re kileng ra ba le yona lapeng lesa. [50]
- 1.2 Ha ke a ka ka tseba hore ke na le sebete seo ke se bontshitseng mohlang oo. [50]
- 1.3 Batjha ba ka qoba jwang ho ima pele ba kena lenyalong. [50]
- 1.4 Botle le bobele ba ho etswa ha diteko tsa tshebediso e mpe ya dithethefatsi baneng ba sekolo. [50]
- 1.5 Phano ya madi le ditho tsa mmele ke thuso e kgolo setjhabeng. Dumellana kapa o hanane le sehlooho sena. [50]
- 1.6 Hoja ka mamela dikgalemo tsa batswadi le matitjhere a ka. [50]
- 1.7 Boha ditshwantsho tsena tse ka tlase. Kgetha SE LE SENG o nto ngola moqoqo o itshetlehileng mohopolong wa sehlooho o qholotswang ke setshwantsho seo maikutlong a hao. Iqapele sehlooho sa hao. Se lebale ho etsa moralo le ho hlaola diphoso moqoqong wa hao.

1.7.1

[Setshwantsho se qotsitse lesedinyaneng la *Iso Lezwe*: 12 Pherekong 2015]

[50]

1.7.2

[Setshwantsho se qotsitse bukeng ya *Mohaladitwe wa puo*: Macmillan: 2011:19]

[50]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANO**POTSO YA 2**

Kgetha mme o ngole ditema TSE PEDI tsa bolelele ba mantswe a 180 ho isa ho a 200 (dikahare feela) temeng ka nngwe. Hopola ho etsa moralo temeng e nngwe le e nngwe, mme o be o boele o lekole tema ya hao botjha ho hlaola diphoso.

2.1 NALANE YA TSA BOPHELO BA MOFU

Ngola obitjhuari/nalane ya bophelo ba ntataomoholo ya seng a le siile. **[25]**

2.2 TEKOLOKAKARETSO

Ngola tekolokakaretso ya pale ya buka eo o kileng wa e bala. **[25]**

2.3 LENGOLO LA SETSWALLE/SETLWAEDI

Ngolla motswalle wa hao lengolo, mme o mo tsebise ka bophelo bo botjha ba yunivesithing eo o ithutang ho yona. **[25]**

2.4 ATIKELE E YANG MAKASINENG

Ngola atikele e yang lesedinyaneng la selehae moo o thoholetsang batjha ba ikgobokantseng ka sepheo sa ho hlwekisa tikeloho ya bona. **[25]**

2.5 LENGOLO LA SEMMUSO

Ngola lengolo le yang ho mookamedi wa seteishene sa sepolesa motseng wa heno, o tletlebe kamoo sepolesa se sa kang sa o sebeletsa ka toka kateng. **[25]**

2.6 PUO

Ngola puo eo o tlang ho e tshetleha bakeng sa ho kgothaletsa baithuti ba sekolo seo o neng o kena ho sona ho ithuta ka matla, hore ba tle ba ye yunivesithing jwalo ka wena ho ya itokisetsa bokamoso bo botle. **[25]**

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B: 50
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 100